

Kunnanvaltuusto

Aika 24.01.2024 klo 18:00 - 18:32

Paikka Virta sali, Valkeakoskentie 19, 37500 Lempäälä

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 2	Pöytäkirjan tarkastajat	5
§ 3	Vuoden 2023 avaavan taseen ja uuden peruspääoman vahvistaminen	6
§ 4	Kiinteistö Oy Lempäälän Uimahallin investointilainan ja leasingrahoituksen takaus	8
§ 5	Lempäälän Lämpö Oy:n 700 000 euron lainantakaus jäähallin kylmätekniikan päivitysinvestointiin	14
§ 6	Vastaus valtuustoaloitteeseen energiansäästömallin käyttöönotosta Lempäälän kouluissa ja päiväkodeissa	18
§ 7	Valtuustoaloite selvitystyön käynnistäminen kunnan, yritysten ja seuratoimijoiden yhteisen monitoimihallihankkeen toteuttamiseksi	21

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Aspila Riina	Jäsen	
	Haapajoki Henri	Jäsen	
	Haapasalmi Anita	Jäsen	
	Havukainen Heikki	Jäsen	
	Huhtala Anita	Jäsen	
	Huhtala Pasi	Jäsen	
	Hytönen Erkki	Jäsen	
	Hämäläinen Totti	Jäsen	
	Hämäläinen Ville	Jäsen	
	Hämäläinen-Ylikahri Maikki	3. varapuheenjohtaja	
	Kairimo Hanna	Jäsen	
	Kalliomäki Johanna	Jäsen	
	Kiiveri Antti	Jäsen	
	Korkatti Mika	Jäsen	
	Kosola Satu	Jäsen	
	Kuisla Johanna	Jäsen	
	Lehikoinen Hannele	4. varapuheenjohtaja	
	Lindholm Henri	Jäsen	
	Lipsanen Tuomo	Jäsen	
	Liuha Tuukka	Jäsen	
	Niemi Veijo	Jäsen	
	Nurmela Piia	Jäsen	
	Ojala Carita	Jäsen	
	Paananen Ismo	Jäsen	
	Papinsaari Vesa	Jäsen	
	Perälä Antti	Jäsen	
	Petäkoski-Hult Tuula	1. varapuheenjohtaja	
	Päivänen Maria	Jäsen	
	Rajamäki Minna	Jäsen	
	Ruottunen Esko	Jäsen	
	Saikkonen Jani	2. varapuheenjohtaja	
	Talvilaine Timo	Jäsen	
	Tappura Mikko	Jäsen	
	Tolonen Kari	Jäsen	
Träskbäck Jocka	Puheenjohtaja		
Wallenius Ari	Jäsen		
Wesslin Tiina	Jäsen		
Viitanen Mikko	Jäsen		
Virtanen Kari	Jäsen		
Österberg Pauliina	Jäsen		
Backlund-Palander Birgit	Varajäsen		
Seppälä Jani	Varajäsen		
Poissa	Kuisma Tapio		
	Palokangas Juho		
	Virolainen Vilma		
Muu	Rämö Heidi	Kunnanjohtaja	
	Riina Kivistö	Pöytäkirjan pitäjä, Hallintojohtaja	
	Paija Vili	Nuorisovaltuuston edustaja	
	Sundström Marja	Vammaisneuvoston edustaja	
	Kallio Anneli	Seniorineuvoston edustaja	

Kari Auvinen
Tiia Levonmaa

Asiantuntija, talousjohtaja
Asiantuntija,
yhdyskuntajohtaja

§ 1-4

Allekirjoitukset

Jocka Träskbäck
puheenjohtaja

Riina Kivistö
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

1 - 7

Pöytäkirjan tarkastus

Lempäälässä 30.1.2024

Tuomo Lipsanen
pöytäkirjantarkastaja

Birgit Backlund-Palander
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Lempäälässä 31.1.2024
Hallintojohtaja Riina Kivistö
julkisessa tietoverkossa

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kunnanvaltuusto 24.01.2024 § 1

Kunnanvaltuuston laillisuuden edellytyksenä on, että valtuusto on kutsuttu koolle kuntalain, hallintosäännön ja valtuuston tekemän päätöksen mukaisesti. Päätösvaltaisuuden edellytyksenä on, että vähintään kaksi kolmannelta valtuutetuista on saapuvilla.

Esityslista ja kokouskutsu on jaettu sähköisesti valtuutetuille, varavaltuutetuille, kunnanhallituksen jäsenille, kunnanjohtajalle ja johtoryhmälle 17.1.2024.

Lisäksi kokouskutsu on kunnanvaltuuston tekemän päätöksen mukaisesti julkaistu Lempäälän-Vesilahden Sanomissa ja yleisessä tietoverkossa (www.lempaala.fi).

Paikalla olevien valtuutettujen lukumäärä selviää kokouksen alussa toimitettavassa nimenhuudossa.

Puheenjohtaja tulee toteamaan kunnanvaltuuston hallintosäännön 12 luku 10 §:n mukaisesti onko valtuusto laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Yleisö voi seurata kokousta suorana lähetyksenä Lempäälän kunnan Youtube-kanavalla:

www.youtube.com/channel/UCPASescM2RNgg1JOGunDIRQ

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi, ja että läsnä on 40 valtuutettua ja 2 varavaltuutettua.

Pöytäkirjan tarkastajat

Kunnanvaltuusto 24.01.2024 § 2

Lempäälän kunnan hallintosäännön 12 luvun 24 §:n mukaisesti kunnanvaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua valtuutettua siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Tämän kokouksen pöytäkirja tarkastetaan 30.1.2024 ja pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa (www.lempaala.fi) sekä Lempäälä -talolla 31.1.2024 lähtien.

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Päätös

Kunnanvaltuusto valitsi yksimielisesti pöytäkirjatarkastajiksi Tuomo Lipsasen ja Birgit Backlund-Palanderin.

Vuoden 2023 avaavan taseen ja uuden peruspääoman vahvistaminen

Kunnanhallitus 08.01.2024 § 3

Valmistelija: talousjohtaja Kari Auvinen

Tilintarkastajan joulukuussa 2023 antamassa tarkastusraportissa suositellaan, että Lempäälän kunnan muuttuneen peruspääoman vuoksi, uusi peruspääoma 44 149 951,98 euroa ja samalla avaava tase 1.1.2023 viedään kunnanvaltuustoon hyväksyttäväksi. Muutos liittyy sote-uudistuksen voimaantulon mukaiseen Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän (PSHP) toiminnan siirtymiseen Pirkanmaan hyvinvointialueen toiminnaksi.

Kirjanpitolausunkunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston on 16.5.2022 antanut lausunnon nro 128 hyvinvointialueille siirtyvien omaisuus- ja pääomaerien käsittelystä kunnan ja kuntayhtymän kirjanpidossa. Lausunnon mukaan kunnista hyvinvointialueelle siirtyvät omaisuus- ja pääomaerät kirjataan alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023. Tilinavaukseen kirjaamisen tarkoituksena on, että peruspääomaa vastaan kirjattavia omaisuus- ja pääomaerien siirtoja ei esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina talousarvion toteutumisvertailussa eikä rahoituslaskelmassa. Muut kirjaukset esitetään vuoden 2023 liiketapahtumina, ja ne voivat vaikuttaa vuoden 2023 tulokseen.

Vuoden 2023 tilinavauksen yhteydessä alkusaldojen muutoksina kunnan taseessa on kirjattu lausunnon mukaisesti

- PSHP:n kuntayhtymän jäsenosuudet (4 452 515,77 euroa)
- Pirkanmaan hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka (3 039 325,21 euroa) siirtyneen henkilöstön osalta peruspääomaa vastaan.

Kirjaukset on toteutettu tase-erien välisinä siirtoina peruspääomaa vastaan. Kunnan peruspääomaa avaavaan taseeseen tehtävät muutokset pienentävät 1 413 190,56 euroa. Uusi peruspääoma on 44 149 951,98 euroa.

Avaava tase 1.1.2023 on esityslistan liitteenä.

Toimivalta: Kuntalaki (410/2015)

Lisätietoja: talousjohtaja Kari Auvinen, puh. 050 68148

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy Lempäälän kunnan avaavan taseen 1.1.2023 liitteen mukaisena ja vahvistaa samalla, että kunnan taseen uusi peruspääoma 1.1.2023 on 44 149 951,98 euroa.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Lempäälän kunta		Pöytäkirja	1/2024	7
Kunnanhallitus	§ 3	08.01.2024		
Kunnanvaltuusto	§ 3	24.01.2024		

Merkittiin pöytäkirjaan, että talousjohtaja Kari Auvinen saapui kokoukseen ennen tämän pykälän käsittelyä 15.42.

Kunnanvaltuusto 24.01.2024 § 3
80/02.00/2024

Päätösehdotus	Kunnanvaltuusto hyväksyy Lempäälän kunnan avaavan taseen 1.1.2023 liitteen mukaisena ja vahvistaa samalla, että kunnan taseen uusi peruspääoma 1.1.2023 on 44 149 951,98 euroa.
Päätös	Kunnanvaltuusto hyväksyi Lempäälän kunnan avaavan taseen 1.1.2023 liitteen mukaisena ja vahvisti samalla, että kunnan taseen uusi peruspääoma 1.1.2023 on 44 149 951,98 euroa.
Tiedoksi Liitteet	talousjohtaja Liite 1 Tase HVA muutoksen jälkeen 1.1.2023

Kiinteistö Oy Lempäälän Uimahallin investointilainan ja leasingrahoituksen takaus

Kunnanhallitus 08.01.2024 § 4

Valmistelija: talousjohtaja Kari Auvinen

Kiinteistö Oy Lempäälän Uimahalli rakennuttaa parhaillaan uimahalli-kylpylää, joka sijoittuu Kiinteistö Oy Ideaparkin alla olevaan maanalaiseen luolastoon. Keväällä 2021 perustetun Kiinteistö Oy Lempäälän Uimahallin omistusosuudet ovat Lempäälän kunta 55 % ja Kiinteistö Oy Ideapark 45 %.

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiö omistaa ja hallitsee Kiinteistö Oy Ideaparkin maanalaisesta luolastosta uimahallitilaksi muodostettavaa kiinteistöä ja kiinteistölle rakennettavaa uimahallia laitteistoinen. Yhtiö on kunnan enemmistöomistuksen johdosta kunnan konserniyhtiö, ja siten velvollinen noudattamaan kunnan konserniohjeistusta.

Lempäälän Uimahalli Oy:n hallitus toteaa joulukuussa omistajaohjauspyynnössään, että uimahalli-kylpylä -investointiin on liittynyt merkittäviä lisähaasteita, joilla on ollut vaikutuksia hankkeen suunnitteluun, rakentamisen aikatauluihin ja kustannusarvion ylittymiseen. Korona-pandemia, Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainaan ja korkealla pysynyt inflaatio ovat aiheuttaneet etenkin rakentamiseen sekä rakennusmateriaalien saatavuuteen ja hintaan merkittävän, [REDACTED] kustannusnousun uimahallihankkeen käynnistämisympäristössä olleesta 17,8 milj. € kokonaiskustannusarviosta. [REDACTED]

Kohonneen kustannusarvon johdosta Kiinteistö Oy Lempäälän Uimahallin hallitus ehdottaa, että Lempäälän kunta takaa yhtiön uuden [REDACTED] lainan enintään 30 vuoden laina-ajalle sekä antaa yhtiölle luvan tehdä investointiin liittyviä leasinghankintoja [REDACTED]

Kiinteistö Oy Lempäälän Uimahalli on mallintanut toiminnanaikaista taloutta rahoitussuunnitelmalla, joka osoittaa, että yhtiön pystyy käynnistämään toiminnan ja maksamaan lisääntyneen investointilainan korot, lainanlyhennykset eikä tee tappiota toiminnan aikana.

Yhtiö aikoo pienentää investointilainan määrää hankkimalla osan uimahallin käyttöön ja viihtyisyyteen liittyvästä varustuksesta leasing-hankintana [REDACTED] Leasing-hankinnan perusteluna esim. projisointi- ja infojärjestelmien osalta voidaan pitää uimahallin sisäilmaston aiheuttaman vikaantumisriskin hallintaa sekä nopeasti kehittyvän elektroniikan ja digitaalitekniikan huomiointia. Leasing-hankintojen kautta tilaaja voi paremmin varmistaa järjestelmien huollon, toimintavarmuuden ja teknisen kehittymisen huomioivan ajanmukaisuuden.

Vastavakuutena takaukselle yhtiö esittää kunnan hallussa jo nyt olevat [REDACTED] kiinnitykset yhtiön omistamaan ja hallitsemaan uimahallikiinteistöön.

Lempäälän kunnan rahoitusratkaisu

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa.

Kiinteistö Oy:n Lempäälän Uimahalli Oy on Lempäälän kunnan tytäryhtiö, ja kunnan omistusosuus yhtiöstä on 55 %. Takaus ei vaaranna kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Takaukseen ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä ja lisäksi yhtiön esittämä [REDACTED] kiinteistökiinnitys yhtiön omistamaan ja hallitsemaan uimahallikiinteistöön on katsottava asianmukaiseksi vastavakuudeksi. Yhtiö hallitus on toteuttanut rakennushankkeensa aikana riskienhallintaa säännöllisesti niin yhtiön hallituksen kuin rakennushanketta varten perustetun ohjausryhmän kokouksissa. Takauksen myöntämiselle ei ole tämän johdosta estettä.

Aikaisemmassa hankevaiheessa Lempäälän kunta on tehnyt 4,0 milj. € pääomasijoituksen Kiinteistö Oy Lempäälän Uimahalliin ja taannut yhtiön ottaman 13,8 milj. € investointilainan. Lisäksi hankkeelle on saatu OKM:lta liikuntapaikkarakentamisen investointiavustusta 1 milj. €.

Yhtiön esittämä rahoitusmalli, jolla nyt tarvittava lisärahoitus jaotellaan taattavaksi [REDACTED] lisäinvestointilainaksi ja [REDACTED] kertaluonteiseksi rahoitusleasingsopimukseksi on perusteltu ja se on myös Lempäälän kunnan kannalta hyväksyttävissä.

Lempäälän kunta on hankkinut investointihankkeen nykyiseltä lainarahoittajalta Kuntarahoitus Oyj:ltä ennakkokommentin tarvittavista rahoitusjärjestelyistä. Sen mukaan Kuntarahoitus Oyj edellyttää mahdollisen lisärahoituksenkin osalta sitä, että Kuntarahoitus Oyj saisi myös yhtiön lisälainalle ja rahoitusleasingsopimukselle vakuudeksi 100 %:n omavelkaisen takauksen Lempäälän kunnalta.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään. Kunnan tulee huomioida nämä valtioneuvoston päätökset myös tytäryhtiön lainan takaamiseen liittyvissä ratkaisuissa (HE 268/2014, s. 231). Toimi sisältää valtioneuvoston päätökset, jos kaikki tunnusmerkit täyttyvät samanaikaisesti: 1) julkisia varoja kanavoidaan yrityksiin/taloudelliseen toimintaan, 2) etu on valikoiva eli tuki kohdistuu vain tiettyyn yritykseen tai tiettyihin yrityksiin, 3) toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua ja 4) toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (TEM 2014, EU:n valtioneuvoston päätökset).

Uimahallihanke on Lempäälän kunnan strategisen kehittämisen kannalta merkittävä ja hankkeen avulla luodaan samalla liikuntalain 5 § mukaisesti edellytyksiä kunnan alueen uimapalveluiden ja muiden

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 4
§ 4

08.01.2024
24.01.2024

vesiliikuntapalveluiden edistämiseksi. Kiinteistö Oy Lempäälän Uimahalli Oy:n toiminta on myös kunnan toimialaan kuuluvaa eikä se vääristä kilpailua. Taattavalle lainapääomalle esitetään 0,7 % takausprovisiota, minkä johdosta rahoituskustannuksissa arvioidaan saavutettavan EU-säädösten edellyttämä markkinaperusteinen hinnoittelutaso. Näin ollen lainantakaus ei sisällä valtiontukea.

Kunnanvaltuuston takauspäätöksen jälkeen Kiinteistö Oy Lempäälän Uimahalli Oy kilpailuttaa investointilainan ja hankkii leasingrahoitustarjouksen. Kilpailutuksen jälkeen kunnanhallitus merkitsee tiedoksi kilpailutetun lainan ja leasingrahoituksen ehdot. Todettakoon, että takauspäätöksen täytäntöönpano ei ole mahdollista ilman kunnanvaltuuston takauspäätöksen lainvoimaa (KHO:2012:9).

Toimivalta: kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta.

Lisätietoja kunnanjohtaja Heidi Rämö, heidi.ramo@lempaala.fi, 040 133 7803

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se päättää

1. myöntää meneillään olevan Kiinteistö Oy Lempäälän Uimahallin rakennusinvestoinnin loppuunsaattamiseksi otettavalle, pääomaltaan enintään [REDACTED] euron määräiselle ja maksuajaltaan enintään 30 vuoden pituiselle investointilainaa koskevalle luotolle täysimääräisen 100 %:n omavelkaisen takauksen; ja vahvistaa, että omavelkainen takaus kattaa täysimääräisesti luoton koko velkapääoman lisäksi luoton korot, viivästyskorot ja perimiskulut ja muut luottoehtojen mukaiset maksuvelvoitteet.

2. myöntää lisäksi Kiinteistö Oy Lempäälän Uimahallin enintään [REDACTED] euron määräiselle kertaluonteiselle rahoitusleasingsopimukselle täysimääräisen 100 % omavelkaisen takauksen; ja vahvistaa, että omavelkainen takaus kattaa täysimääräisesti rahoitusleasingsopimuksen koko velkapääoman lisäksi rahoitusleasingsopimuksen korot, viivästyskorot ja perimiskulut ja muut sopimusehtojen mukaiset maksuvelvoitteet.

3. hyväksyä kohdissa 1 ja 2 todettujen takausten vastavakuudeksi kiinteistökiinnityksen yhtiön omistamaan ja hallitsemaan uimahallikiinteistöön.

4. periä kohdassa 1 ja 2 todetuista takauksista vuosittain 0,7 % suuruisen takausprovisioon, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan/leasingsopimuksen jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

5. edellyttää, että Kiinteistö Oy Ideapark osallistuu rahoitusjärjestelyyn

antamalla Lempäälän kunnalle euromäärältään 45 % omistusosuuttaan vastaavan hyväksyttävän vastavakuuden kohdassa 1 todetun takausvastuun osalta.

Käsittely

Keskustelun kuluessa esittelijä antoi seuraavan muutetun päätösehdotuksen:

”Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se päättää

1. myöntää meneillään olevan Kiinteistö Oy Lempäälän Uimahallin rakennusinvestoinnin loppuunsaattamiseksi otettavalle, pääomaltaan enintään ████████ euron määräiselle ja maksuajaltaan enintään 30 vuoden pituiselle investointilainaa koskevalle luotolle täysimääräisen 100 %:n omavelkaisen takauksen; ja vahvistaa, että omavelkainen takaus kattaa täysimääräisesti luoton koko velkapääoman lisäksi luoton korot, viivästyskorot ja perimiskulut ja muut luottoehtojen mukaiset maksuveloitteet ja että takausvastuu on voimassa täysimääräisenä niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset velallisen vastuut on lopullisesti ja peruuttamattomasti maksettu luotonantajalle takaisin.
2. myöntää lisäksi Kiinteistö Oy Lempäälän Uimahallin irtaimen rahoitusleasingsopimukselle, jonka mukainen vuokrakohteen hankintahinta on enintään ████████ (ALV 0 %) ja jossa vuokralleottajana on Kiinteistö Oy Lempäälän Uimahalli, täysimääräisen 100 % omavelkaisen takauksen; ja vahvistaa, että omavelkainen takaus kattaa täysimääräisesti rahoitusleasingsopimuksen koko velkapääoman (vuokrakohteen /vuokrakohteiden yhteenlasketun hankintahinnan ja rahoitusleasingsopimuksen mukaiset yhteenlaskettuun hankintahintaan perustuvat vuokrat ja jäännösarvovastuun) lisäksi rahoitusleasingsopimuksen korot, viivästyskorot, perimiskulut, verot ja maksut sekä muut rahoitusleasingsopimuksen sopimusehtojen mukaiset vuokrasuhteeseen liittyvät kaikki maksuveloitteet. Takausvastuu on voimassa täysimääräisenä niin kauan, kunnes kaikki rahoitusleasingsopimuksen mukaiset velallisen (vuokralleottajan) vastuut on lopullisesti ja peruuttamattomasti maksettu rahoittajalle takaisin.
3. hyväksyä kohdissa 1 ja 2 todettujen takausten vastavakuudeksi kiinteistökiinnityksen yhtiön omistamaan ja hallitsemaan uimahallikiinteistöön.
4. periä kohdassa 1 ja 2 todetuista takauksista vuosittain 0,7 % suuruisen takausprovision, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan/leasingsopimuksen jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.
5. edellyttää, että Kiinteistö Oy Ideapark osallistuu rahoitusjärjestelyyn antamalla Lempäälän kunnalle euromäärältään 45 % omistusosuuttaan vastaavan hyväksyttävän vastavakuuden kohdassa 1 todetun takausvastuun osalta; ja vahvistaa, että Lempäälän kunta huolehtii ja vastaa yksin yllä edellyttamiensä vastavakuuksien saamisesta pätevästi kunnan haltuun ennen edellä kohdissa 1 ja 2 myönnettyjen takausten toimeenpanoa.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 4
§ 4

08.01.2024
24.01.2024

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti muutetun päätösehdotuksen.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti muutetun päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa saapui kokoukseen ennen tämän pykälän käsittelyä klo 15.45.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kunnanvaltuuston puheenjohtaja Jocka Träskbäck ei osallistunut esteellisenä (yhteisöjäävi) tämän pykälän käsittelyyn eikä päätöksentekoon.

Kunnanvaltuusto 24.01.2024 § 4
862/02.05.06/2023

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto päättää

1. myöntää meneillään olevan Kiinteistö Oy Lempäälän Uimahallin rakennusinvestoinnin loppuunsaattamiseksi otettavalle, pääomaltaan enintään [REDACTED] euron määräiselle ja maksuajaltaan enintään 30 vuoden pituiselle investointilainaa koskevalle luotolle täysimääräisen 100 %:n omavelkaisen takauksen; ja vahvistaa, että omavelkainen takaus kattaa täysimääräisesti luoton koko velkapääoman lisäksi luoton korot, viivästyskorot ja perimiskulut ja muut luottoehtojen mukaiset maksuvelvoitteet ja että takausvastuu on voimassa täysimääräisenä niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset velallisen vastuut on lopullisesti ja peruuttamattomasti maksettu luotonantajalle takaisin.
2. myöntää lisäksi Kiinteistö Oy Lempäälän Uimahallin irtaimen rahoitusleasingsopimukselle, jonka mukainen vuokrakohteen hankintahinta on enintään [REDACTED] (ALV 0 %) ja jossa vuokralleottajana on Kiinteistö Oy Lempäälän Uimahalli, täysimääräisen 100 % omavelkaisen takauksen; ja vahvistaa, että omavelkainen takaus kattaa täysimääräisesti rahoitusleasingsopimuksen koko velkapääoman (vuokrakohteen /vuokrakohteiden yhteenlasketun hankintahinnan ja rahoitusleasingsopimuksen mukaiset yhteenlaskettuun hankintahintaan perustuvat vuokrat ja jäännösarvovastuun) lisäksi rahoitusleasingsopimuksen korot, viivästyskorot, perimiskulut, verot ja maksut sekä muut rahoitusleasingsopimuksen sopimusehtojen mukaiset vuokrasuhteeseen liittyvät kaikki maksuvelvoitteet. Takausvastuu on voimassa täysimääräisenä niin kauan, kunnes kaikki rahoitusleasingsopimuksen mukaiset velallisen (vuokralleottajan) vastuut on lopullisesti ja peruuttamattomasti maksettu rahoittajalle takaisin.
3. hyväksyä kohdissa 1 ja 2 todettujen takausten vastavakuudeksi kiinteistökiinnityksen yhtiön omistamaan ja hallitsemaan uimahallikiinteistöön.
4. periä kohdassa 1 ja 2 todetuista takauksista vuosittain 0,7 % suuruisen takausprovision, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan/leasingsopimuksen jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 4
§ 4

08.01.2024
24.01.2024

maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

5. edellyttää, että Kiinteistö Oy Ideapark osallistuu rahoitusjärjestelyyn antamalla Lempäälän kunnalle euromäärältään 45 % omistusosuuttaan vastaavan hyväksyttävän vastavakuuden kohdassa 1 todetun takausvastuun osalta; ja vahvistaa, että Lempäälän kunta huolehtii ja vastaa yksin yllä edellyttämiensä vastavakuuksien saamisesta pätevästi kunnan haltuun ennen edellä kohdissa 1 ja 2 myönnettyjen takausten toimeenpanoa.

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että talousjohtaja Kari Auvinen poistui kokouksesta tämän pykälän päätöksenteon jälkeen klo 18.14.

Otteet

Kiinteistö Oy Lempäälän Uimahalli
Kiinteistö Oy Ideapark

Tiedoksi
Oheismateriaali

talousjohtaja

Ei julkinen
Ei julkinen
Ei julkinen

Lempäälän Lämpö Oy:n 700 000 euron lainantakaus jäähallin kylmäteknikan päivitysinvestointiin

Kunnanhallitus 08.01.2024 § 7

Valmistelija kunnanjohtaja Heidi Rämö, johdon erityisavustaja Tuulia Rinne

Kunnanhallitus päätti 21.8.2023 § 214 omistajaohjauksenaan, että Lempäälän Lämpö Oy:n tulee jatkaa yhteistyötä Lempäälän Jäähalli Oy:n kanssa ja valmistella ja toteuttaa viivytyksettä Lempäälän jäähallin kylmäteknikan päivitysinvestointi. Päätöksessä kunnanhallitus toteaa, että se on myötämielinen valmistelemaan asiaa koskevan rahoitusratkaisun saatuaan kylmäteknikan päivitysinvestoinnin tarkemman suunnitelman.

Lempäälän Lämpö Oy on toimittanut kuntaan 22.11.2023 investoinnin rahoitusta koskevan takauspyynnön ja myöhemmin täydentänyt siihen liittyviä tietoja. Yhtiö pyytää kunnalta takausta 700 000 euron investointilainaan, joka liittyy jäähallin kylmäteknikan päivitysinvestointiin.

Lempäälän Lämmön tarkoituksena on rahoittaa jäähallin kylmäteknikan päivitysinvestointi viidentoista (15) vuoden laina-ajalle kilpailutettavalla investointilainalla, joka edellyttää kunnan omavelkaisen lainantakauksen. Yhtiö esittää lainantakauksen vastavakuudeksi kiinteistökiinnitystä.

Investointihankkeen suunniteltu rahoitusrakenne		Rahoituksen ajankohta
Lempäälän kunnalta (omistaja) pyydetty lainantakaus kilpailutettavaan investointilainaan	700 000 euroa	2024

Lempäälän Lämmön tulevien vuosien (2024–2026) investoinnit edellyttävät yhteensä [REDACTED] euron rahoitusta (investointisuunnitelma 20.10.2023). Kaikkia suunniteltuja investointeja koskeva lainanotto vaikuttaa yhtiön riskiin, sillä tulevien vuosien korkotaso on vaikeasti ennustettavissa. Yhtiön mukaan investointien kannattavuuslaskelmat huomioivat rahoituskulut ja yhtiön kyvyn suoriutua vieraan pääoman takaisinmaksusta.

Nykyinen Lempäälän kunnan osakepääoma Lempäälän Lämpö Oy:ssä on 821 095,31 euroa.

Kunnan myöntämä lainantakaus

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 7
§ 5

08.01.2024
24.01.2024

Lempäälän Lämpö Oy on Lempäälän kunnan täysin omistama kuntakonsernin tytäryhtiö. Jäähallin kylmätekniiikan päivitysinvestointi on edellytys jäähallin toiminnan jatkumiselle ja se toteuttaa kunnan strategiaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Kuntastrategian tavoitteena on, että kuntalaisten elinympäristö lähiliikuntapaikkoineen tukee hyvinvointia ja terveyttä edistävää liikkumista ja aktiivista elämää (KV 25.5.2022 § 27). Takaussitoumuksen antaminen liikuntapaikkojen ylläpitämisestä huolehtivalle investointihankkeelle kuuluu kunnan toimialaan. Takauksen myöntämiselle ei ole tämän johdosta estettä.

Lainan takaaminen ei vaaranna kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Lainan takaamiseen ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä ja lisäksi yhtiö esittää takaukselle asianmukaista vastavakuutta, joka on kiinteistökiinnitys.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään. Kunnan tulee huomioida nämä valtiontukisäännökset myös tytäryhtiön lainan takaamiseen liittyvissä ratkaisussa (HE 268/2014, s. 231).

Euroopan komission (2008/C 155/02) mukaan seuraavien edellytysten täyttäminen riittää osoittamaan, että yksittäinen kunnan takaus ei ole valtiontukea:

1. lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa
2. takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti (kiinteä enimmäismäärä ja rajattu voimassaoloaika)
3. takaus ei kata missään vaiheessa enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä
4. takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta

Jos jokin edellä mainituista edellytyksistä ei täyty, se ei kuitenkaan tarkoita sitä, että takaus katsottaisiin automaattisesti valtiontueksi.

Lähtökohtaisesti kyseessä ei ole valtiontuki, jos kunnan takaus ei tuo etuja yhtiölle – eli jos takaus luodaan ehdoilla, jotka yksityinen toimija voisi markkinatalouden tavanomaisin ehdoin hyväksyä. Takauksesta tulee näin ollen maksaa markkinaperusteinen hinta: takausprovisio (%). Jos takauksesta maksettu hinta on vähintään yhtä korkea kuin vastaava rahoitusmarkkinoilla esiintyvä takauksen viitemaksu, takaus ei ole tukea (HE 268/2014, s. 44). Takausprovisioksi esitetään 0,7 %.

Kunnanvaltuuston takauspäätöksen jälkeen Lempäälän Lämpö kilpailuttaa investointilainan. Kilpailutuksen jälkeen kunnanhallitus merkitsee tiedoksi kilpailutetun lainan ehdot. Todettakoon, että takauspäätöksen täytäntöönpano ei ole mahdollista ilman kunnanvaltuuston takauspäätöksen lainvoimaa (KHO:2012:9).

Lempäälän Lämpö Oy:n toimialana on omistaa ja hallita kaukolämpö- ja maakaasuverkostoa, lämpökeskus- ja muita lämpö- ja maakaasulaitteita, huolehtia lämpö- ja maakaasusopimuksen tehneiden kiinteistöjen lämmitykseen, lämpimän käyttöveden valmistukseen ja prosessiin tarvittavan lämpöenergian ja maakaasun jakelusta sekä kiinteistöjen

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 7
§ 5

08.01.2024
24.01.2024

hoitoon, huoltoon ja isännöintiin liittyvistä tehtävistä. Yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteätä omaisuutta. (Rekisteröity 20.5.1987.)

Lempäälän kuntakonserni omistaa Lempäälän Jäähalli Oy:stä 42,1 %.

Valmistelutekstin peitetyt osat ovat salassa pidettäviä julkisuuslain 24 §:n 1. mom kohdan 17 perusteella.

Toimivalta: kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta.

Lisätietoja kunnanjohtaja Heidi Rämö, heidi.ramo@lempaala.fi, 040 133 7803

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se päättää

1. myöntää Lempäälän Lämpö Oy:lle jäähallin kylmätekniikan päivitysinvestointia varten otettavalle pääomaltaan enintään 700 000 euron määräiselle ja maksuajaltaan 15 vuoden pituiselle investointilainaa koskevalle luotolle täysimääräisen 100 %:n omavelkaisen takauksen; ja
2. vahvistaa, että omavelkainen takaus kattaa täysimääräisesti luoton koko velkapääoman lisäksi luoton korot, viivästyskorot ja perimiskulut ja muut luottoehtojen mukaiset maksuvelvoitteet.
3. hyväksyä takauksen vastavakuudeksi takausvastuun määrän kattavan kiinteistökiinnityksen.
4. periä takauksesta vuosittain 0,7 % suuruisen takausprovision, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kunnanvaltuuston II varapuheenjohtaja Jani Saikkonen ei osallistunut esteellisenä (yhteisöjäävi) tämän pykälän käsittelyyn eikä päätöksentekoon.

Otteet

Lempäälän Lämpö Oy:n hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja

Tiedoksi

talousjohtaja

Kunnanvaltuusto 24.01.2024 § 5
15/02.00/2023

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto päättää

1. myöntää Lempäälän Lämpö Oy:lle jäähallin kylmätekniikan päivitysinvestointia varten otettavalle pääomaltaan enintään 700 000 euron määräiselle ja maksuajaltaan 15 vuoden pituiselle investointilainaa koskevalle luotolle täysimääräisen 100 %:n omavelkaisen takauksen; ja
2. vahvistaa, että omavelkainen takaus kattaa täysimääräisesti luoton koko velkapääoman lisäksi luoton korot, viivästyskorot ja perimiskulut ja muut luottoehtojen mukaiset maksuvelvoitteet.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 7
§ 5

08.01.2024
24.01.2024

3. hyväksyä takauksen vastavakuudeksi takausvastuun määrän kattavan kiinteistökiinnityksen.

4. periä takauksesta vuosittain 0,7 % suuruisen takausprovision, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Otteet

Lempäälän Lämpö Oy:n hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja

Tiedoksi

talousjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 114	14.11.2023
Kunnanhallitus	§ 287	27.11.2023
Kunnanvaltuusto	§ 6	24.01.2024

Vastaus valtuustoaloitteeseen energiansäästömallin käyttöönotosta Lempäälän kouluissa ja päiväkodeissa

2332/00.02.04.00/2021

KHAL 15.02.2021 § 58

Kunnanvaltuuston kokouksessa 27.1.2021 Wesslin Tiina jätti 36 valtuutetun ja varavaltuutetun allekirjoittaman aloitteen "Energiansäästömallin käyttöönotosta Lempäälän kouluissa ja päiväkodeissa".

Kunnanvaltuusto lähetti valtuustoaloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Lisätietoja: hallintojohtaja Riina Kivistö, puh. 040 133 7485

Kunnanjohtajan ehdotus Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen sivistyksen palvelualueelle valmisteltavaksi.

Päätös **Kunnanhallitus** hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 14.11.2023 § 114

Valmistelija Sivistysjohtaja Nina Lehtinen, energia- ja ilmastoasiantuntija Päivi Liejumäki

Valtuutettu Tiina Wesslin jätti 36 valtuutetun ja varavaltuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen. Aloitteen allekirjoittaneet esittivät, että Lempäälän kunnan kouluissa ja päiväkodeissa otettaisiin käyttöön energiansäästömalli.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Ympäristöministeriön rahoittamassa Lempäälän kunnan kiinteistöjen ilmastotieto energiajohtamisen tueksi (KIESI) -hankkeessa tunnistettiin erilaisia energiajohtamisen osa-alueita ja niissä tarvittavia toimia. Yhtenä osa-alueena oli sidosryhmäyhteistyö ja siinä käyttäjien energiaohjaus. Ehdotuksena oli esimerkiksi Enni-energiasovelluksen käyttöönotto kouluissa. Energia- ja ilmastotyöryhmä on priorisoinut toteutettavia energiajohtamisen toimia ja tätä osuutta ei ole vielä päästy edistämään.

Talvella 2022-2023 Lempäälän kunnan kouluissa ja varhaiskasvatusyksiköissä laadittiin yksikkökohtaiset sähkökatkoihin varautumissuunnitelmat sekä samanaikaisesti tutustuttiin erilaisiin

Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 114	14.11.2023
Kunnanhallitus	§ 287	27.11.2023
Kunnanvaltuusto	§ 6	24.01.2024

sähkönsäästöehdotuksiin. Varautumissuunnitelmat ja sähkönsäästöehdotukset laadittiin mahdollisen sähköpulan varalle.

Lisätietoja: Sivistysjohtaja Nina Lehtinen, puh. 050 383 9789.

Esittelijä	Sivistysjohtaja
Päätösehdotus	Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.
Käsittely	Kasvatus- ja opetuslautakunta toivoo, että asiaa edistettäessä mahdollistetaan myös säästöpalkkiojärjestelmän käyttöönotto
Päätös	Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.
Tiedoksi	Yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa, energia- ja ilmastoasiantuntija Päivi Liejumäki Merkittiin pöytäkirjaan, että varhaiskasvatuspäällikkö Mirva Ritari oli asiantuntijana läsnä tämän pykälän käsittelyn ajan.

Kunnanhallitus 27.11.2023 § 287

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus esittää edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen. Merkittiin pöytäkirjaan, että yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa poistui kokouksesta tämän pykälän päätöksenteon jälkeen klo 16.41.
Tiedoksi	Yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa, energia- ja ilmastoasiantuntija Päivi Liejumäki

Kunnanvaltuusto 24.01.2024 § 6
434/12.00.02/2021

Päätösehdotus	Kunnanvaltuusto hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.
Päätös	Kunnanvaltuusto hyväksyi selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja totesi asian loppuun käsitellyksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 114	14.11.2023
Kunnanhallitus	§ 287	27.11.2023
Kunnanvaltuusto	§ 6	24.01.2024

Tiedoksi

Yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa, energia- ja ilmastoasiantuntija Päivi Liejumäki

Liitteet

Liite liite valtuustoaloite energiasäästömallin käyttöönotosta kouluissa
2 ja päiväkodeissa

Kunnanhallitus	§ 332	15.11.2021
Sivistyslautakunta	§ 11	08.02.2022
Kunnanhallitus	§ 81	11.04.2022
Kunnanhallitus	§ 8	08.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 7	24.01.2024

Valtuustoaloite selvitystyön käynnistäminen kunnan, yritysten ja seuratoimijoiden yhteisen monitoimihallihankkeen toteuttamiseksi

Kunnanhallitus 15.11.2021 § 332

Valtuustoaloitteen Selvitystyön käynnistäminen kunnan, yritysten ja seuratoimijoiden yhteisen monitoimihallihankkeen toteuttamiseksi ohjaus valmisteluun

Valmistelija vs. hallintojohtaja Riku Rekonen

Valtuutettu Piia Nurmela jätti Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän ja 35 valtuutetun tai varavaltuutetun allekirjoittaman aloitteen "Selvitystyön käynnistäminen kunnan, yritysten ja seuratoimijoiden yhteisen monitoimihallihankkeen toteuttamiseksi".

Kunnanvaltuusto lähetti valtuustoaloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 14 luvun 1 §:n kunnanhallitus on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja vs. hallintojohtaja Riku Rekonen 050 3839 076.

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen sivistyksen ja yhdyskunnan palvelualueille valmisteltavaksi.

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Otteet sivistysjohtaja, liikuntapäällikkö, yhdyskuntajohtaja ja rakennuttajapäällikkö

Sivistyslautakunta 08.02.2022 § 11

Valtuutettu Piia Nurmela jätti Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän ja 35 valtuutetun tai varavaltuutetun allekirjoittaman aloitteen "Selvitystyön käynnistäminen kunnan, yritysten ja seuratoimijoiden yhteisen monitoimihallihankkeen toteuttamiseksi".

Aloitteessa todetaan, että Lempäälän kunnassa on ollut jo pitkään tarve kunnallisille sisäliikuntatiloille. Koulujen yhteyteen rakennetut liikuntatilat ovat osoittautuneet paitsi kooltaan, myös käyttökapasiteetiltaan monille lajeille riittämättömäksi.

Kunnanhallitus	§ 332	15.11.2021
Sivistyslautakunta	§ 11	08.02.2022
Kunnanhallitus	§ 81	11.04.2022
Kunnanhallitus	§ 8	08.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 7	24.01.2024

Toisaalta erityisesti Hakkarin alueella koulujen sisäliikuntatilat (Hakkarin yläkoulu ja Moision koulu) ovat huonokuntoiset ja tulevat tarvitsemaan joko isoja remontteja tai kokonaan uusia liikuntatiloja.

Jalkapalloilijat ovat toivoneet useamman vuoden ajan uutta palloiluhallia. Heidän vireille laittama monitoimihallihanke kaatui sopivan tontin puutteeseen. Vuodesta 2018 lähtien he ovat toimineet vuokratiloissa Säöksjärvellä.

Valtuustoaloitteen allekirjoittaneet esittävät, että kunta selvittää yhdessä yritysten ja seuratoimijoiden kanssa mahdollisuutta lähteä toteuttamaan yhteistä monitoimihallihanketta Lempäälään, joka palvelisi paitsi Moision ja Hakkarin koulun liikuntatuntien tarpeita, myös useiden lajien harjoitustarpeita.

Hallille toivotaan löytyvän keskeistä, näkyvää paikkaa, jotta sponsorit voisivat kiinnostua hankkeesta paitsi arvopohjaisen lasten ja nuorten liikunnan tukemisen myös yritykselle saatavan markkinointihyödyn näkökulmasta.

Vastaus aloitteeseen:

Hakkarin-Moision alue on Lempäälän merkittävin harrastus- ja virkistysaluekeskittymä niin kuntalaisille kuin alueen koululaisille. Hakkarin ja Moision alueelle sijoittuu ulkoilu- ja hiihtoreittejä, frisbeegolfrata, kaksi liikuntahallia, jäähalli, urheilukenttä, kuntoportaat sekä tenniskentät. Kunnan asukasmäärän kasvaessa, tarve uusille harrastuspaikoille tulee kasvaman entisestään.

Liikuntalaissa (390/2015) kunnan tehtäviksi määritellään, että kunnan tulee luoda edellytyksiä asukkaidensa liikunnan harrastamiselle 1) järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, 2) tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta; sekä 3) rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Hakkarin ja Moision nykyiset liikuntatilat

Aloitteessa todetaan, että koulujen yhteyteen rakennetut liikuntatilat ovat osoittautuneet paitsi kooltaan, myös käyttökapasiteetiltaan monille lajeille riittämättömäksi. Koulujen yhteyteen rakennetut liikuntatilat ovat osoittautuneet paitsi kooltaan, myös käyttökapasiteetiltaan monille lajeille riittämättömäksi.

Koulujen yhteydessä olevat liikuntatilat on lähtökohtaisesti suunniteltu vastaamaan koulujen liikuntatarpeita, iltakäyttö ja lajinomaiset tarpeet huomioidaan määrärahojen ja rakennuspaikan reunaehtojen puitteissa. Yleisesti Lempäälän liikuntasalit mahdollistavat laadullisesti hyvätasoiset harjoitteluolosuhteet eri liikuntalajien harjoitteluun.

Eri liikuntalajit on pyritty keskittämään liikuntasaleihin lajien vaatimukset huomioiden. Liikuntasalit on pyritty profiloimaan eri lajeille, esimerkiksi

Kunnanhallitus	§ 332	15.11.2021
Sivistyslautakunta	§ 11	08.02.2022
Kunnanhallitus	§ 81	11.04.2022
Kunnanhallitus	§ 8	08.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 7	24.01.2024

lentopallo tarvitsee kattokorkeutta, joten heille sopivin liikuntatila on Hakkarin liikuntahalli, kun vuorostaan salibandy ei tarvitse kattokorkeutta, mutta pelaaminen tarvitsee laajan kentän, lajin vaatimukset huomioiden, lajille sopii parhaiten Lempoisten ja Kuljun koulujen liikuntahallit.

Lempäälässä koulujen liikuntasalien käyttöaste on arki-iltaisain kouluvuoden aikana (syys–toukokuu) keskiarvoisesti noin 70–100 prosenttia. Viikonloppuisin jopa yli puolet vakiovuorokapasiteetista on hyödyntämättä, osaltaan tämä johtuu varsinkin suurten salien ottelu ja turnausvarauksista. Liikuntasalien käyttöastetta on pyritty nostamaan ja tehostamaan keskittämällä eri lajeja perättäisille vuoroille ja seurojen välistä yhteistyötä lisäämällä.

Hakkarin ja Moision liikuntahallit

Aloitteessa todettiin, että Hakkarin alueella koulujen sisäliikuntatilat (Hakkarin yläkoulu ja Moision koulu) ovat huonokuntoiset ja tulevat tarvitsemaan joko isoja remonteja tai kokonaan uusia liikuntatiloja. Lempäälän kunnassa on ollut jo pitkään tarve kunnollisille sisäliikuntatiloille.

Kunnan suurimman liikuntatilan Hakkarin liikuntahallin osalta on tunnistettu mittava peruskorjaus- ja uudistustarve. Liikuntahalli valmistui vuonna 1985, rakennukseen sijoittuu noin 830 m² kokoinen liikuntasali, kaksi kuntosalia sekä kahvio. Liikuntahalliin tehtiin kattava kuntokartoitus syksyllä 2021.

Hakkarin liikuntahallin peruskorjaushanke on sisällytetty kunnan taloussuunnitelmaan käynnistyväksi vuonna 2023, peruskorjaushankkeelle on haettu OKM:n Liikuntapaikkarakentamisen valtionavustusta. Asemakaava mahdollistaa liikuntahallin laajentamisen kiinteistön pohjoisreunasta. Liikuntahallin vieressä sijaitsee Hakkarin yläkoulu, jossa opiskelee yli 500 koululaista.

Moision koulu on Lempäälän suurin alakoulu, jossa luokkia on esikoulusta 6. luokkaan, oppilaita koulussa on noin 700. Nykyinen liikuntasali on rakennettu vanhaan teollisuushalliin. Liikuntahallissa on kaksi erillistä salia, joiden koot ovat 300 m² ja 255 m². Moision nykyiset liikuntatilat ovat ahtaat, esteettömyys ei toteudu ja talotekniikka on tullut käyttöikänsä päähän. Moision koulun oppilasmäärään suhteutettuna nykyiset liikuntatilat ovat liian pienet ja epäkäytännölliset.

Moision liikuntahallin uusimiselle on varattu investointiraha vuosille 2022–2023, hankkeelle on haettu OKM:n Liikuntapaikkarakentamisen valtionavustusta. Hankesuunnitelman mukaisesti vanha halli puretaan kesällä 2022 ja samalle paikalle rakennetaan uusi liikuntahalli. Uuden hallin kokonaisneliöt ovat 1497 m², josta liikuntatilojen osuus on 1074 m². Liikuntahallin koko on 760m² (21,8 m x 34 m) ja salin voi jakaa 3 osaan. Lisäksi halliin on suunniteltu erillinen telinevoimistelutila (125m²) vastaamaan lajin harrastajien tarpeita. Hallin rakentuminen on suunniteltu ajoittuvan 09/2022–08/2023.

Kunnanhallitus	§ 332	15.11.2021
Sivistyslautakunta	§ 11	08.02.2022
Kunnanhallitus	§ 81	11.04.2022
Kunnanhallitus	§ 8	08.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 7	24.01.2024

Seurojen kuuleminen

Valtuustoaloitteessa haluttiin, että kunta selvittäisi yhdessä yritysten ja seuratoimijoiden kanssa mahdollisuutta lähteä toteuttamaan yhteistä monitoimihallihanketta Lempäälään.

Urheiluseuroilta kysyttiin seuratedotteen yhteydessä kiinnostusta lähteä selvittämään monitoimihallin rakentamista Lempäälään. Kaksi seuraa, Lempäälän Pandat ry sekä LeKi-futis Lempäälän Palloseura ry ilmoittivat olevansa kiinnostunut tutustumaan monitoimihallihankkeeseen, heille järjestettiin oma teams-palaveri 26.2.2022. Teknisenä korjauksena merkittiin, että teams-palaveri järjestettiin 26.1.2022.

Palaveriin kutsuttiin myös Lempäälän Kisa Yleisurheilu ry, joka on ollut kiinnostunut hankkeen suunnittelusta.

Seurojen kanssa käytiin aloitteessa esitetyt asiat ja tarkennettiin heidän näkemystensä monitoimihallista. Monitoimihalliksi todettiin esimerkiksi tekonurmellinen kenttä, jonka ympärillä voisi olla juoksuratoja/juoksusuora, lisäksi hallissa voisi mahdollisesti olla tila perinteiselle liikuntasalille.

Seuroille esiteltiin investointisuunnitelmassa olevat liikuntahallihankkeet, Moision liikuntahallin uusiminen sekä Hakkarin liikuntahallin peruskorjaus. Mahdollisen monitoimihallin sijoitusmahdollisuuksia tarkasteltiin laajasti kaavoituksen ja maanomistuksen näkökulmista. Lisäksi keskusteltiin mahdollisista kustannuksista ja rahoitusvaihtoehdoista.

Palaverin päätteeksi todettiin yhdessä, että mahdollisuudet monitoimihallin rakentamiseksi Hakkari-Moision alueelle ei maapolitiikan osalta ole mahdollista. Seuroilla ei myöskään ole taloudellisia resursseja lähteä mukaan monitoimihallihankkeeseen. Lempäälän Pandat ry totesi, että Moision uusi liikuntasali tulee palvelemaan heidän lajinsa tarpeita hyvin, liikuntasalissa on tilavaraus voimisteluun tarvittavasta volttimontusta.

Sponsorit ja yksityinen rakentaminen

Monitoimihallille toivottiin löytyvän keskeistä, näkyvää paikkaa, jotta sponsorit voisivat kiinnostua hankkeesta paitsi arvopohjaisen lasten ja nuorten liikunnan tukemisen myös yritykselle saatavan markkinointihyödyn näkökulmasta.

Yksityisiä liikuntatiloja on tarjolla lähietäisyydeltä. Ideaparkin yhteydessä sijaitsee Bläk Boks ja Marjamäen alueella Liikuntaparkki. Molemmat tilat tarjoavat laajat ja kattavat mahdollisuudet harrastaa liikuntaa monipuolisesti. Liikuntalaki edellyttää, että kunta ei saa toimia kilpailutilanteessa markkinoilla, ellei niitä toteuteta liiketoiminnallisin tavoittein ja perustein.

Suomessa sisä- ja ulkoliikuntatiloja rakennetaan edelleen pitkälti julkisin varoin. Lempäälän kunnan liikuntatilat ovat seuratoiminnalle varsin edullinen paikka harrastaa. Mikäli liikuntahalli rakennetaan yksityisrahoituksilla,

Kunnanhallitus	§ 332	15.11.2021
Sivistyslautakunta	§ 11	08.02.2022
Kunnanhallitus	§ 81	11.04.2022
Kunnanhallitus	§ 8	08.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 7	24.01.2024

tarkoittaa se myös kalliimpia vuoromaksuja, voidaanko seuroille taata, että harrastamisen kustannukset eivät nouse liian kalliiksi?

Mikäli liikuntasaliin halutaan sponsori, tulee vastaan kannattavuus, joka vaatii voimakkaan markkinoinnin ja esimerkiksi tapahtumatuotantoon panostamisen.

Hakkarin ulkoilu- ja virkistysalue

Kunnanvaltuusto päätti vuoden 2022 talousarviokäsittelyssä, että Hakkarin liikuntapaikkarakentamisessa tehdään selvitys ja suunnitelma alueen liikuntapaikkojen kehittämisestä monipuolisesti, suunnitelma tulee tehdä yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Liikuntaolosuhteita halutaan erityisesti parantaa nykyisen hiekkakentän osalta siten, että se palvelee kesä- ja talviliikuntaolosuhteita. Hiekkakentälle halutaan rakentaa tekojää ja kenttä halutaan toteuttaa niin, että kenttä voisi olla käytössä viimeistään syyslukukaudella 2022. Hankkeen toteuttamiseen haetaan lisätalousarviossa tarvittava määräraha.

Edellä mainittu selvitys tullaan toteuttamaan kevään 2022 aikana ja tarkastelussa tullaan keskittymään Hakkarin ulkoilualueen kokonaissuunnitteluun. Hakkarin alueelle halutaan sijoittaa tekojäärata, mutta selvityksessä huomioidaan myös alueen ulkoharrastusmahdollisuudet. Hankkeessa selvitetään eri lajien vaihtoehtoiset sijoituspaikat ja toteutustavat, sekä investointi- ja käyttökustannukset. Selvitystyöhön osallistetaan alueella toimivia seuroja, joiden kanssa tehdään yhteistyötä Sitran Erätauko-menettelyn avulla. Ensimmäinen Erätauko toteutettiin 11/2021 ja seuraava Erätauko tapaaminen järjestetään 3/2022.

Kaavoitus ja maapolitiikka

Hakkarin liikunta- ja koulualueella on tehty alueen asemakaavoituksen yhteydessä selvitystyö jalkapallohallin sijoittamisesta kunnan omistamalle alueelle. Asemakaavaehdotuksen ensimmäisen vaiheen aikana selvisi, että monitoimihallia ei ole mahdollista sijoittaa jäähallin läheisyyteen, aiemmin kaavaluonnosvaiheessa tarkastellulle uudelle rakennuspaikalle. Paikan perustamisolosuhteet rakentamiselle todettiin liian hankaliksi. Lisäksi kävi ilmi, että alueelle sijoittuu luontoarvoja. Vuonna 2020 voimaan tullessa asemakaavassa mahdollistettiin kuitenkin nykyisen liikuntahallin sekä jäähallin laajentaminen.

Asemakaavatyön aikana selvitettiin myös Moision koulun liikuntahallin pohjoispuolella oleva kunnan maa-alue mahdollisena sijoittumispaikkana monitoimihallille. Alue on nykyisellään vuokrattuna maanviljelyyn. Alueella tehdyn rakennettavuus selvityksen mukaan, se ei sovellu perustamisolosuhteiltaan suuren hallin rakentamiselle.

Uusia alueita kaavoittaessa on liikuntaolosuhteet otettu huomioon. Hauralan eteläosan osayleiskaavaluonnoksessa on aluevaraus urheilu- ja virkistyspalveluille (VU), minne voidaan sijoittaa urheilu-, virkistys- ja vapaa-ajan toimintoja palvelevia rakennuksia ja rakennelmia. Alueella

Kunnanhallitus	§ 332	15.11.2021
Sivistyslautakunta	§ 11	08.02.2022
Kunnanhallitus	§ 81	11.04.2022
Kunnanhallitus	§ 8	08.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 7	24.01.2024

mahtuu jalkapallohallin kokoinen suuri hallirakennus ja yksi isompi ulkokenttä sekä muutama pienempi kenttä. Alueen yleiskaavoitus valmistuu alku vuonna 2023 ja asemakaavoitus vuoteen 2025 mennessä. Jotta alueelle voidaan liikuntahalli rakentaa, tulee Vesilahdentien linjaus muuttaa yleiskaavaluonnoksen mukaisesti etelämmäksi ja Viialantien risteysjärjestelyt muuttaa. Suunnitellun alueen pinta-ala tulee olemaan noin 5 hehtaaria.

Yhteenveto

Hakkari-Moision aluetta halutaan kehittää jatkossakin yhteistyössä seurojen ja alueen eri toimijoiden kanssa. Hakkari-Moisio alueesta halutaan tehdä monipuolinen urheilu- ja liikuntakeskittymä, joka on tärkeä osa kasvavaa ja kehittyvää Lempäälää.

Hakkari-Moisio alueelle ei kuitenkaan tällä hetkellä ole mahdollisuutta rakentaa monitoimihallia, eikä seuroilla ole resurssia lähteä toteuttamaan näin laajaa liikuntakokonaisuutta. Tilannetta tullaan tarkastelemaan tulevaisuudessa avoimesti ja maapolitiikan mahdollistaessa, aluetta kehitetään enemmän ja monipuolisemmin palvelemaan kuntalaisia.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäntö luku 5, § 4 Sivistyslautakunnan tehtävät ja toimivalta

Lisätietoja: sivistysjohtaja Nina Lehtinen puh. 050 383 9789, liikuntapäällikkö Sari Juuti puh. 0500 633 241

Esittelijä Sivistysjohtaja Nina Lehtinen

Päätösehdotus Sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Pykälässä käsiteltävänä olevan asian tausta-aineistoa on käyty läpi kokousta edeltäneessä sivistyslautakunnan ja yhdyskuntalautakunnan yhteisessä lautakuntainfossa.

Teknisenä korjauksena merkittiin esittelytekstiin oikea päivämäärä: Kaksi seuraa, Lempäälän Pandat ry sekä LeKi-futis Lempäälän Palloseura ry ilmoittivat olevansa kiinnostunut tutustumaan monitoimihallihankkeeseen, heille järjestettiin oma teams-palaveri 26.1.2022.

Keskustelun kuluessa Hanna Kairimo teki ponsiehdotuksen: Sivistyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että jatkossa monitoimihallin selvittelyä jatketaan ja siihen otetaan urheiluseurat laajasti mukaan. Sivistyslautakunta toivoo, että monitoimihallin selvityksessä huomioidaan erilaiset rahoituskeinot, mahdollinen kuntayhteistyö ja todelliset tarpeet kuntalaisten kannalta.

Kunnanhallitus	§ 332	15.11.2021
Sivistyslautakunta	§ 11	08.02.2022
Kunnanhallitus	§ 81	11.04.2022
Kunnanhallitus	§ 8	08.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 7	24.01.2024

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi esityslistan mukaisen päätösesityksen.

Päätökseen liitettiin seuraava ponsi:

Sivistyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että jatkossa monitoimihallin selvittelyä jatketaan ja siihen otetaan urheiluseurat laajasti mukaan.

Sivistyslautakunta toivoo, että monitoimihallin selvityksessä huomioidaan erilaiset rahoituskeinot, mahdollinen kuntayhteistyö ja todelliset tarpeet kuntalaisten kannalta.

Merkittiin, että kunnanhallituksen puheenjohtaja Maria Päivänen liittyi kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 19:41.

Merkittiin, että kunnanhallituksen puheenjohtaja Maria Päivänen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 20:30.

Merkittiin, että liikuntapäällikkö Sari Juuti poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 20:31.

Merkittiin, että tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Otteet

Kunnanhallitus

Yhdyskuntalautakunta 08.02.2022 § 13

Valtuutettu Piia Nurmela jätti Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän ja 35 valtuutetun tai varavaltuutetun allekirjoittaman aloitteen "Selvitystyön käynnistäminen kunnan, yritysten ja seuratoimijoiden yhteisen monitoimihallihankkeen toteuttamiseksi".

Aloitteessa todetaan, että Lempäälän kunnassa on ollut jo pitkään tarve kunnollisille sisäliikuntatiloille. Koulujen yhteyteen rakennetut liikuntatilat ovat osoittautuneet paitsi kooltaan, myös käyttökapasiteetiltaan monille lajeille riittämättömäksi.

Toisaalta erityisesti Hakkarin alueella koulujen sisäliikuntatilat (Hakkarin yläkoulu ja Moision koulu) ovat huonokuntoiset ja tulevat tarvitsemaan joko isoja remontteja tai kokonaan uusia liikuntatiloja.

Jalkapalloilijat ovat toivoneet useamman vuoden ajan uutta palloiluhallia. Heidän vireille laittama monitoimihallihanke kaatui sopivan tontin puutteeseen. Vuodesta 2018 lähtien he ovat toimineet vuokratiloissa Sääksjärvellä.

Valtuustoaloitteen allekirjoittaneet esittävät, että kunta selvittää yhdessä yritysten ja seuratoimijoiden kanssa mahdollisuutta lähteä toteuttamaan yhteistä monitoimihallihanketta Lempäälään, joka palvelisi paitsi Moision ja

Kunnanhallitus	§ 332	15.11.2021
Sivistyslautakunta	§ 11	08.02.2022
Kunnanhallitus	§ 81	11.04.2022
Kunnanhallitus	§ 8	08.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 7	24.01.2024

Hakkarin koulun liikuntatuntien tarpeita, myös useiden lajien harjoitustarpeita.

Hallille toivotaan löytyvän keskeistä, näkyvää paikkaa, jotta sponsorit voisivat kiinnostua hankkeesta paitsi arvopohjaisen lasten ja nuorten liikunnan tukemisen myös yritykselle saatavan markkinointihyödyn näkökulmasta.

Vastaus aloitteeseen:

Hakkarin-Moision alue on Lempäälän merkittävin harrastus- ja virkistysaluekeskittymä niin kuntalaisille kuin alueen koululaisille. Hakkarin ja Moision alueelle sijoittuu ulkoilu- ja hiihtoreittejä, frisbeegolfrata, kaksi liikuntahallia, jäähalli, urheilukenttä, kuntoportaat sekä tenniskentät. Kunnan asukasmäärän kasvaessa, tarve uusille harrastuspaikoille tulee kasvaman entisestään.

Liikuntalaissa (390/2015) kunnan tehtäviksi määritellään, että kunnan tulee luoda edellytyksiä asukkaidensa liikunnan harrastamiselle 1) järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, 2) tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta; sekä 3) rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Hakkarin ulkoliikunta-alueen selvitystyö

Aloitteessa todetaan, että koulujen yhteyteen rakennetut liikuntatilat ovat osoittautuneet paitsi kooltaan, myös käyttökapasiteetiltaan monille lajeille riittämättömäksi. Koulujen yhteyteen rakennetut liikuntatilat ovat osoittautuneet paitsi kooltaan, myös käyttökapasiteetiltaan monille lajeille riittämättömäksi.

Koulujen yhteydessä olevat liikuntatilat on lähtökohtaisesti suunniteltu vastaamaan koulujen liikuntatarpeita, iltakäyttö ja lajinomaiset tarpeet huomioidaan määrärahojen ja rakennuspaikan reunaehtojen puitteissa. Yleisesti Lempäälän liikuntasalit mahdollistavat laadullisesti hyvätasoiset harjoitteluolosuhteet eri liikuntalajien harjoitteluun.

Eri liikuntalajit on pyritty keskittämään liikuntasaleihin lajien vaatimukset huomioiden. Liikuntasalit on pyritty profiloimaan eri lajeille, esimerkiksi lentopallo tarvitsee kattokorkeutta, joten heille sopivin liikuntatila on Hakkarin liikuntahalli, kun vuorostaan salibandy ei tarvitse kattokorkeutta, mutta pelaaminen tarvitsee laajan kentän, lajin vaatimukset huomioiden, lajille sopii parhaiten Lempoisten ja Kuljun koulujen liikuntahallit.

Lempäälässä koulujen liikuntasalien käyttöaste on arki-iltaisina kouluvuoden aikana (syys–toukokuu) keskiarvoisesti noin 70–100 prosenttia. Viikonloppuisin jopa yli puolet vakiovuorokapasiteetista on hyödyntämättä, osaltaan tämä johtuu varsinkin suurten salien ottelu ja turnausvarauksista. Liikuntasalien käyttöastetta on pyritty nostamaan ja tehostamaan keskittämällä eri lajeja perättäisille vuoroille ja seurojen välistä yhteistyötä lisäämällä.

Kunnanhallitus	§ 332	15.11.2021
Sivistyslautakunta	§ 11	08.02.2022
Kunnanhallitus	§ 81	11.04.2022
Kunnanhallitus	§ 8	08.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 7	24.01.2024

Hakkarin ja Moision liikuntahallit

Aloitteessa todettiin, että Hakkarin alueella koulujen sisäliikuntatilat (Hakkarin yläkoulu ja Moision koulu) ovat huonokuntoiset ja tulevat tarvitsemaan joko isoja remontteja tai kokonaan uusia liikuntatiloja. Lempäälän kunnassa on ollut jo pitkään tarve kunnollisille sisäliikuntatiloille.

Kunnan suurimman liikuntatilan Hakkarin liikuntahallin osalta on tunnistettu mittava peruskorjaus- ja uudistustarve. Liikuntahalli valmistui vuonna 1985, rakennukseen sijoittuu noin 830 m² kokoinen liikuntasali, kaksi kuntosalia sekä kahvio. Liikuntahalliin tehtiin kattava kuntokartoitus syksyllä 2021.

Hakkarin liikuntahallin peruskorjaushanke on sisällytetty kunnan taloussuunnitelmaan käynnistyväksi vuonna 2023, peruskorjaushankkeelle on haettu OKM:n Liikuntapaikkarakentamisen valtionavustusta. Asemakaava mahdollistaa liikuntahallin laajentamisen kiinteistön pohjoisreunasta. Liikuntahallin vieressä sijaitsee Hakkarin yläkoulu, jossa opiskelee yli 500 koululaista.

Moision koulu on Lempäälän suurin alakoulu, jossa luokkia on esikoulusta 6. luokkaan, oppilaita koulussa on noin 700. Nykyinen liikuntasali on rakennettu vanhaan teollisuushalliin. Liikuntahallissa on kaksi erillistä salia, joiden koot ovat 300 m² ja 255 m². Moision nykyiset liikuntatilat ovat ahtaat, esteettömyys ei toteudu ja talotekniikka on tullut käyttöikänsä päähän. Moision koulun oppilasmäärään suhteutettuna nykyiset liikuntatilat ovat liian pienet ja epäkäytännölliset.

Moision liikuntahallin uusimiselle on varattu investointiraha vuosille 2022–2023, hankkeelle on haettu OKM:n Liikuntapaikkarakentamisen valtionavustusta. Hankesuunnitelman mukaisesti vanha halli puretaan kesällä 2022 ja samalle paikalle rakennetaan uusi liikuntahalli. Uuden hallin kokonaisneliöt ovat 1497 m², josta liikuntatilojen osuus on 1074 m². Liikuntahallin koko on 760m² (21,8 m x 34 m) ja salin voi jakaa 3 osaan. Lisäksi halliin on suunniteltu erillinen telinevoimistelutila (125m²) vastaamaan lajin harrastajien tarpeita. Hallin rakentuminen on suunniteltu ajoittuvan 09/2022–08/2023.

Seurojen kuuleminen

Valtuustoaloitteessa haluttiin, että kunta selvittäisi yhdessä yritysten ja seuratoimijoiden kanssa mahdollisuutta lähteä toteuttamaan yhteistä monitoimihallihanketta Lempäälään.

Urheiluseuroilta kysyttiin seuratiedotteen yhteydessä kiinnostusta lähteä selvittämään monitoimihallin rakentamista Lempäälään. Kaksi seuraa, Lempäälän Pandat ry sekä LeKi-futis Lempäälän Palloseura ry ilmoittivat olevansa kiinnostunut tutustumaan monitoimihallihankkeeseen, heille järjestettiin oma teams-palaveri 26.2.2022. Palaveriin kutsuttiin myös Lempäälän Kisa Yleisurheilu ry, joka on ollut kiinnostunut hankkeen suunnittelusta.

Kunnanhallitus	§ 332	15.11.2021
Sivistyslautakunta	§ 11	08.02.2022
Kunnanhallitus	§ 81	11.04.2022
Kunnanhallitus	§ 8	08.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 7	24.01.2024

Seurojen kanssa käytiin aloitteessa esitetyt asiat ja tarkennettiin heidän näkemystänsä monitoimihallista. Monitoimihalliksi todettiin esimerkiksi tekonurmellinen kenttä, jonka ympärillä voisi olla juoksuratoja/juoksusuora, lisäksi hallissa voisi mahdollisesti olla tila perinteiselle liikuntasalille.

Seuroille esiteltiin investointisuunnitelmassa olevat liikuntahallihankkeet, Moision liikuntahallin uusiminen sekä Hakkarin liikuntahallin peruskorjaus. Mahdollisen monitoimihallin sijoitusmahdollisuuksia tarkasteltiin laajasti kaavoituksen ja maanomistuksen näkökulmista. Lisäksi keskusteltiin mahdollisista kustannuksista ja rahoitusvaihtoehdoista.

Palaverin päätteeksi todettiin yhdessä, että mahdollisuudet monitoimihallin rakentamiseksi Hakkarin-Moision alueelle ei maapolitiikan osalta ole mahdollista. Seuroilla ei myöskään ole taloudellisia resursseja lähteä mukaan monitoimihallihankkeeseen. Lempäälän Pandat ry totesi, että Moision uusi liikuntasali tulee palvelemaan heidän laajaa tarpeita hyvin, liikuntasalissa on tilavaraus voimisteluun tarvittavasta voltittimontusta.

Sponsorit ja yksityinen rakentaminen

Monitoimihallille toivottiin löytyvän keskeistä, näkyvää paikkaa, jotta sponsorit voisivat kiinnostua hankkeesta paitsi arvopohjaisen lasten ja nuorten liikunnan tukemisen myös yritykselle saatavan markkinointihyödyn näkökulmasta.

Yksityisiä liikuntatiloja on tarjolla lähietäisyydeltä. Ideaparkin yhteydessä sijaitsee Bläk Boks ja Marjamäen alueella Liikuntaparkki. Molemmat tilat tarjoavat laajat ja kattavat mahdollisuudet harrastaa liikuntaa monipuolisesti. Liikuntalaki edellyttää, että kunta ei saa toimia kilpailutilanteessa markkinoilla, ellei niitä toteuteta liiketoiminnallisin tavoittein ja perustein.

Suomessa sisä- ja ulkoliikuntatiloja rakennetaan edelleen pitkälti julkisin varoin. Lempäälän kunnan liikuntatilat ovat seuratoiminnalle varsin edullinen paikka harrastaa. Mikäli liikuntahalli rakennetaan yksityisrahoituksilla, tarkoittaa se myös kalliimpia vuoromaksuja, voidaanko seuroille taata, että harrastamisen kustannukset eivät nouse liian kalliiksi?

Mikäli liikuntasaliin halutaan sponsori, tulee vastaan kannattavuus, joka vaatii voimakkaan markkinoinnin ja esimerkiksi tapahtumatuotantoon panostamisen.

Hakkarin ulkoilu- ja virkistysalue

Kunnanvaltuusto päätti vuoden 2022 talousarviokäsittelyssä, että Hakkarin liikuntapaikkarakentamisessa tehdään selvitys ja suunnitelma alueen liikuntapaikkojen kehittämisestä monipuolisesti, suunnitelma tulee tehdä yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Liikuntaolosuhteita halutaan erityisesti parantaa nykyisen hiekkakentän osalta siten, että se palvelee kesä- ja talviliikuntaolosuhteita. Hiekkakentälle halutaan rakentaa tekojää ja kenttä halutaan toteuttaa niin, että kenttä voisi olla käytössä

Kunnanhallitus	§ 332	15.11.2021
Sivistyslautakunta	§ 11	08.02.2022
Kunnanhallitus	§ 81	11.04.2022
Kunnanhallitus	§ 8	08.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 7	24.01.2024

viimeistään syyslukukaudella 2022. Hankkeen toteuttamiseen haetaan lisätalousarviossa tarvittava määräraha.

Edellä mainittu selvitys tullaan toteuttamaan kevään 2022 aikana ja tarkastelussa tullaan keskittymään Hakkarin ulkoilualueen kokonaissuunnitteluun. Hakkarin alueelle halutaan sijoittaa tekojäärata, mutta selvityksessä huomioidaan myös alueen ulkoharrastusmahdollisuudet. Hankkeessa selvitetään eri lajien vaihtoehtoiset sijoituspaikat ja toteutustavat, sekä investointi- ja käyttökustannukset. Selvitystyöhön osallistetaan alueella toimivia seuroja, joiden kanssa tehdään yhteistyötä Sitran Erätauko-menettelyn avulla. Ensimmäinen Erätauko toteutettiin 11/2021 ja seuraava Erätauko tapaaminen järjestetään 3/2022.

Kaavoitus ja maapolitiikka

Hakkarin liikunta- ja koulualueella on tehty alueen asemakaavoituksen yhteydessä selvitystyö jalkapallohallin sijoittamisesta kunnan omistamalle alueelle. Asemakaavaehdotuksen ensimmäisen vaiheen aikana selvisi, että monitoimihallia ei ole mahdollista sijoittaa jäähallin läheisyyteen, aiemmin kaavaluonnosvaiheessa tarkastellulle uudelle rakennuspaikalle. Paikan perustamisolosuhteet rakentamiselle todettiin liian hankaliksi. Lisäksi kävi ilmi, että alueelle sijoittuu luontoarvoja. Vuonna 2020 voimaan tulleessa asemakaavassa mahdollistettiin kuitenkin nykyisen liikuntahallin sekä jäähallin laajentaminen.

Asemakaavatyön aikana selvitettiin myös Moisio koulun liikuntahallin pohjoispuolella oleva kunnan maa-alue mahdollisena sijoittumispaikkana monitoimihallille. Alue on nykyisellään vuokrattuna maanviljelyyn. Alueella tehdyn rakennettavuusselvityksen mukaan, se ei sovellu perustamisolosuhteiltaan suuren hallin rakentamiselle.

Uusia alueita kaavoittaessa on liikuntaolosuhteet otettu huomioon. Hauralan eteläosan osayleiskaavaluonnoksessa on aluevaraus urheilu- ja virkistyspalveluille (VU), minne voidaan sijoittaa urheilu-, virkistys- ja vapaa-ajan toimintoja palvelevia rakennuksia ja rakennelmia. Alueella mahtuu jalkapallohallin kokoinen suuri hallirakennus ja yksi isompi ulkokenttä sekä muutama pienempi kenttä. Alueen yleiskaavoitus valmistuu alku vuonna 2023 ja asemakaavoitus vuoteen 2025 mennessä. Jotta alueelle voidaan liikuntahalli rakentaa, tulee Vesilahdentien linjaus muuttaa yleiskaavaluonnoksen mukaisesti etelämmäksi ja Viialantien risteysjärjestelyt muuttaa. Suunnitellun alueen pinta-ala tulee olemaan noin 5 hehtaaria.

Yhteenveto

Hakkari-Moisio aluetta halutaan kehittää jatkossakin yhteistyössä seurojen ja alueen eri toimijoiden kanssa. Hakkari-Moisio alueesta halutaan tehdä monipuolinen urheilu- ja liikuntakeskittymä, joka on tärkeä osa kasvavaa ja kehittyvää Lempäälää.

Kunnanhallitus	§ 332	15.11.2021
Sivistyslautakunta	§ 11	08.02.2022
Kunnanhallitus	§ 81	11.04.2022
Kunnanhallitus	§ 8	08.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 7	24.01.2024

Hakkari-Moisio alueelle ei kuitenkaan tällä hetkellä ole mahdollisuutta rakentaa monitoimihallia, eikä seuroilla ole resurssia lähteä toteuttamaan näin laajaa liikuntakokonaisuutta. Tilannetta tullaan tarkastelemaan tulevaisuudessa avoimesti ja maapolitiikan mahdollistaessa, aluetta kehitetään enemmän ja monipuolisemmin palvelemaan kuntalaisia.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosääntö luku 5, 7 § Yhdyskuntalautakunnan tehtävät ja toimivalta

Lisätietoja: vs. yhdyskuntajohtaja Timo Nevala puh. 050 67 180, rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-oja puh. 050 383 9764

Esittelijä vs. yhdyskuntajohtaja Timo Nevala

Päätösehdotus Yhdyskuntalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös Yhdyskuntalautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Kunnanhallitus 11.04.2022 § 81

Sivistyslautakunta ja yhdyskuntalautakunta esittävät kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Lisätietoja: sivistysjohtaja Nina Lehtinen puh. 050 383 9789, liikuntapäällikkö Sari Juuti puh. 0500 633 241

Lisätietoja: vs. yhdyskuntajohtaja Timo Nevala puh. 050 67 180, rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-oja puh. 050 383 9764

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaiset lausunnot valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Käsittely Keskustelun aluksi esittelijä kunnanjohtaja Heidi Rämö teki seuraavan muutetun päätösehdotuksen:

Asia jätetään pöydälle.

Keskustelun kuluessa Piia Nurmela ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun ja Pauliina Österberg kannatti Piia Nurmelan ehdotusta. Keskustelun kuluessa Piia Nurmela peruutti ehdotuksensa ja Pauliina

Kunnanhallitus	§ 332	15.11.2021
Sivistyslautakunta	§ 11	08.02.2022
Kunnanhallitus	§ 81	11.04.2022
Kunnanhallitus	§ 8	08.01.2024
Kunnanvaltuusto	§ 7	24.01.2024

Österberg peruutti kannatuksensa. Tämän jälkeen puheenjohtaja totesi, että kunnanhallitus on yksimielinen asian jättämisestä pöydälle.

Päätös Kunnanhallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Merkittiin pöytäkirjaan, että rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-Oja, yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa ja sivistysjohtaja Nina Lehtinen olivat asiantuntijoina läsnä pykälän käsittelyn ajan klo 16.22 - 16.50.

Kunnanhallitus 08.01.2024 § 8

Kunnanhallitus jätti asian pöydälle kokouksessaan 11.4.2022 § 81. Asian jättäminen pöydälle ei lähtökohtaisesti muuta päätösehdotusta.

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaiset lausunnot valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokouksessa pidettiin tauko ennen tämän pykälän käsittelyä klo 16.30-16.35. Puheenjohtaja totesi läsnäolijat kuten etusivulta ilmenee ja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kunnanvaltuusto 24.01.2024 § 7
645/10.03.02.00/2021

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto hyväksyy selostusosan mukaiset lausunnot valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös Kunnanvaltuusto hyväksyi selostusosan mukaiset lausunnot valtuustoaloitteeseen ja totesi asian loppuun käsitellyksi.

Tiedoksi
Liitteet kunnan johtoryhmä

Liite 3 Valtuustoaloite Selvitystyön käynnistäminen kunnan, yritysten ja seuratoimijoiden yhteisen monitoimihallihankkeen toteuttamiseksi

Oheismateriaali

oheisaineisto Moisio-Hakkari monitoimihalli 2022

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 1, § 2, § 6, § 7

MUUTOKSENHAKUKIELTO §

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 3, § 4, § 5**KUNNALLISVALITUS §**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusaika ja päätöksen tiedoksisaanti

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksiantopäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lasketa määräaikaan.

Tiedoksisaanti kaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymispäätöksestä

Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan kuitenkin tulleen asianosaisen tietoon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi tietoverkossa.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle viraston aukioloaikana. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös sähköisesti tai faksilla. Valituksen on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä, riippumatta siitä, toimitetaanko valitus postitse vai sähköisesti.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Puhelinnumero 029 56 42210

Faksi 029 56 42269

sähköposti hameenlinna.hao@oikeus.fi

virka-aika: klo 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero ja sähköposti, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä peritään muutoksenhakuasian vireillepanijalta [tuomioistuinmaksulain](#) (1455/2015) mukainen oikeudenkäyntimaksu, joka on suuruudeltaan 270 euroa. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä valittajan eduksi.